

BEZBEDNOST NA INTERNETU

ISIDORA UBIPARIP,
ELIZAVETA LISOVENKO,
SRNA PERIĆ

CYB - Vršnjačko nasilje na internetu

Putem društvenih mreža (Instagram, Twitter, Snapchat i TikTok) i različitih aplikacija za dopisivanje i komunikaciju (WhatsApp, Viber, Kik, Telegram..) tinejdžeri redovno vrše verbalno nasilje nad svojim vršnjacima.

Adolescenti mnogo vremena provode maltretirajući i uznemiravajući drugu decu njihovih godina, bez obzira na to da li ih poznaju uživo ili ne.

Oko 60% adolescenata je zlostavljan na internetu. 1 od 4 tinejdžera je to doživelo više od jednog puta.

U većini slučajeva, deca koja su preživela nasilje i sama postaju internet nasilnici. Od 10 žrtava, samo jedno obavesti roditelje ili odraslu osobu od poverenja o tome što joj se dešava.

U sadašnjem trenutku, postoji veliki broj slučajeva u kojima deca bivaju maltretirana u velikim internet grupama, punim ljudi koje ne poznaju, koji provode sate vređajući ovu decu "iz zabave i šale", nazivajući to "crnim humorom". Primer je devojka, koja ima višak kilograma. U jednoj od ovih grupa njoj nepoznat dečko, za koga zna samo preko društvenih mreža, danima ju je maltretirao i između ostalog rekao, citiram, "da ideš u moju školu maltretirao bih te do samoubistva".

Većina roditelja nije svesna da njihovo dete trpi internet nasilje, ali još više roditelja ne zna da je baš njihov sin ili čerka internet nasilnik.

Dating apps and catfishing

Aplikacije za upoznavanje partnera su postale sve popularnije i sve dostupnije tinejdzerima. Na njima tinejdžeri mogu da se dopisuju sa ljudima koje upoznaju preko aplikacije, što može dovesti do produbljivanja odnosa, čak i upoznavanja uživo. Najveći problem nastaje kada deca stupe u kontakt sa lažnim profilima, to jest osobama koje se predstavljaju kao neko drugi - ketfišing (catfishing), jer tada imaju utisak da su u komunikaciji sa svojim vršnjakom ili poznanikom, a ustvari dele informacije o sebi, porodici i svakodnevnim aktivnostima sa potpunim strancem.

Kako reagovati i pomoći detetu ako se nađe u situaciji da je žrtva internet nasilja?

- Vaše dete **ne bi trebalo da odgovara na uz nemiravajuće poruke** : Potrebno je objasniti detetu da koliko god ih poruka povredi ili uz nemiri, najbolje je izignorisati istu. Nasilnici ŽELE da se vaše dete "upeca" na njihove reči i nastavi raspravu sa njima, to ih zadovoljava i daje im željenu pažnju. Ono što vaše dete povredi, za njih je čista satisfakcija.
- Posavetujte dete **da prikuplja DOKAZE** : Bez obzira na to da li je dete otvorilo poruku ili ne, snimci ekrana ili takozvani "skinšotovi" vrlo su korisni u kasnijem dokazivanju nasilja školi ili drugim ustanovama. Ako imate datum, detalje ili vreme bilo kog oblika nasilja to može biti od velike koristi zato prikupljajte i čuvajte dokaze.
- Blokirajte

Savet roditeljima je da uspostave otvorenu komunikaciju sa decom i da dobiju njihovo poverenje. Vazno je da se razgovara o temama kao što su zdrave veze i odnosi sa partnerima kako bi deca znala kako da se ponašaju i šta da očekuju od njihovih partnera.

Seksting predstavlja slanje seksualnih poruka putem različitih društvenih mreža kao što su Snapchat, Instagram, Facebook ili čak Skype.

Prvenstveno, fotografisanje, slanje i primanje poruka seksualnog sadržaja maloletnih osoba je ilegalno i za posedovanje gole ili polugole slike maloletne osobe možete biti optuženi za krivično delo. Bez obzira na to da li ste obrisali fotografiju iz galerije, uvek morate imati u umu da su svi podaci koji se nalaze u vašem telefonu nije tako lako ukloniti kao što izgleda.

Takva vrsta komunikacije nije uvek dobrodošla i nije uvek prihvatljiva i nije retkost da se među mladim ljudima dešava vrsta vršnjačkog nasilja vezana za sexting. Vrlo često mlade devojke šalju obnažene slike sebe a isto tako i primaju nepoželjne slike pornografskog sadržaja od suprotnog pola.

Skracenice koje svaki roditelj treba da zna

- 8   Oral Sex (Oralni seks)
- 143   or 459 I love you (volim te)
- 182   I hate you (mrzim te)
- 420   Marijuana (marihuana)
- 2DAY   Today (danas)
- 4EAE   For ever and ever (uvek i zauvek)
- ADN   Any day now (za koji dan)
- ADR   Address (adresa)
- AEAP   As early as possible (što pre moguće)
- AFAIK   As far as I know (koliko ja znam)
- AFK   Away from keyboard (dalje od tastature)
- ALAP   As late as possible (što kasnije moguće)
- CD9   Code 9 - it means parents are around (roditelji u blizni)

Ako ste zabrinuti za vaše dete ili sumnjate u to da prima poruke ili fotografije seksualnog sadržaja, postoji par stvari koje možete da uradite a to je da pronađete način na koji možete da pristupite sadržaju koji se nalazi na telefonu ili kompjuteru vašeg deteta bez očiglednog narušavanja njihove privatnosti. U slučaju da ste pronašli seksualni sadržaj i mislite da je vaše dete u opasnosti ili je zlostavljan, možete da pokrenete temu o tome ili da probate da ga edukujete da bi samo došlo do zaključaka i samim tim biste sprečili da vaše dete bude zlostavljač na internetu.

Sve češće seksting postaje prihvatljiv u svetu zbog količine seksualnog sadržaja koji vidite vi i vaša deca